

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

7 kwietnia 2026

nr 27 (LXXXI)

cena: 19 Kč

REGION
DZIEŃ NA LUDOWO
I Z HARCERSKĄ LILIJKĄ
STR. 3

REGION
NAUCZYCIELE
SOLĄ TEJ ZIEMI
STR. 4

SPORT
2:0 DLA STAŁOWNIKÓW
W PÓŁFINAŁACH
STR. 7

Rozpoczęły się matury pisemne

WYDARZENIE: W Polskim Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie już przed Wielkanocą rozpoczęły się matury pisemne. W ub. środę czwartoklasiści pisali pracę z języka polskiego. Dzisiaj piszą z czeskiego, jutro z języków obcych.

Danuta Chlup

Wśrode w gimnazjum egzamin pisemny z polskiego zdawało 69 uczniów z trzech równoległych klas czwartych. Rozpoczął się dokładnie o godzinie ósmej. Po rozdaniu tematów maturzyści mieli piętnaście minut na podjęcie decyzji, który z nich wybierają, a później dwie godziny na napisanie pracy.

Przed rozpoczęciem egzaminu niektórzy uczniowie mieli dość konkretne wyobrażenia o tym, co i w jakiej formie chcieliby pisać. Kristian Niedoba zdradził w rozmowie z „Glosem”: – Bardzo dobrze pisze się na tematy podróżnicze, na przykład „Podróż, której nie da się zapomnieć”. W każdym razie najbardziej mi odpowiada forma opowiadania.

Tematu stricte podróżniczego na egzaminie wprawdzie nie było, lecz uczniowie mogli wykorzystać m.in. swoje obserwacje i wrażenia z podróży, wybierając temat „W takim miejscu chciałbym żyć”. Należało go opracować w formie szczegółowego opisu.

Ester Pyszko opisała fikcyjne miasteczko w Skandynawii, otoczone górami. – Starłam się opisać nie tylko to miejsce, ale także jego mieszkańców, całą społeczność – opowiedziała po oddaniu pracy. – Pisałam na przykład o piekarni, gdzie serwują najlepsze pączki. Na zakończenie nadmieniałam, że chciałabym tam pojechać i że sobie wyobrażam, jak mieszkam w małym

• Maturzyści słuchają informacji na temat przebiegu egzaminu maturalnego. Fot. DANUTA CHLUP

domku, gdzie codziennie malują obrazy i inspirują się tym cudownym miejscem. Znam Skandynawię i dlatego łatwiej było mi to pisać – entuzjazm w głosie uczennicy świadczył

o tym, że pisanie pracy na taki temat było dla niej przyjemnością.

Miejsce idealne do życia opisywało 18 osób. Zdecydowanie największym wzięciem cieszył się jednak temat nu-

mer jeden. W ramy rozprawki należało ująć odpowiedź na pytanie: „Czy warto poświęcić szczęście osobiste dla pracy zawodowej?”. To na pewno ważny dylemat dla młodego pokole-

nia, ponieważ temat wybrało aż 38 maturzystów, a więc 55 procent ogółu.

—————
Ciąg dalszy na str. 2

**Następne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków
odbędzie się w czwartek 23 kwietnia 2026 o godzinie 16.30
w siedzibie Kongresu Polaków w RC, ul. Grabińska 458/33, Czeski Cieszyn 737 01.**

Zdają na kartce i w komputerze

Podobnie jak w Polskim Gimnazjum, również w polskiej grupie klasy 4c Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie pisano w ub. środę prace maturalną z języka polskiego. Uczniowie mogli wybierać z pięciu tematów: „Sekretne drzwi czasu” (opowiadanie), „Człowiek tyle jest wart, ile może dać innym” (rozważanie nad cytatem Stefana Żeromskiego), „Puls chwili, czyli na własne oczy” (reportaż z wydarzenia kulturalnego, sportowego lub podróży), „Sto lat rozwoju? Sto lat regresu? A może obojętne?” (rozważanie o współczesnym świecie lub społeczeństwie i ich porównanie ze sytuacją sprzed stu lat), „Przypadek...” (charakterystyka żyjącej postaci ze świata polityki, kultury, Internetu lub mediów społecznościowych). Do egzaminu pisemnego z języka polskiego podeszła w tym roku tylko 6-osobowa grupa, jednak w następnych latach będzie zdecydowanie lepiej: polska grupa klasy trzeciej liczy 16 uczniów, klasy drugiej – 11, klasy pierwszej – 15. Dwie osoby wybrały temat zainspirowany cytatem z Żeromskiego, trzy pisały reportaż, jeden uczeń wybrał rozważanie na temat czasów współczesnych i minionych. (dc)

Komedia nie tylko regionalna...

Danuta Chlup

Sała Hotelu Pod Akacjami w Łomnej Dolnej cieszy się w niedzielę szczególną publicznością ciekawą wielkanocnego spektaklu Miejskiego Koła PZKO. Komedia „Hanka” zachwyciła i rozbała widzów wciągającą intrygą i ekspresywną grą aktorów. – Działając w roli, w których występowała, z pewnością wyjątkowo. Zwykle gramy wiadomości finansowej, są przekonani, że nie nie stoi na przeszkodzie, aby plan zrealizować. Ale może to nie Hanka, tylko oni powinni wyjechać? – To moja pierwsza sztuka dla łomniańskiego teatru. Chciałam ją napisać dlatego, że zwykle wybieramy spośród sztuk starszych autorów. Pomyślałam, że fajnie byłoby napisać coś nowego, z naszych czasów. Sztuka jest w gwarze, ale współczesna – powiedziała Natalia Sikora przed premierą w rozmowie z „Głosem”. Dla siebie napisała rolę Hanki. – W ostatnich latach grywałam taką sąsiadkę – wścibską, która o każdym wie wszystko. I Hanka jest właśnie taka – mówiła ze śmiechem autorka scenariusza.

Centralną postacią, wokół której wszystko się toczy, jest Hanka – wścibska i plotkarska sąsiadka, której panowie nie cierpią. Kobiety wprawdzie także uważają ją za plotkarę, lecz jednocześnie dostrzegają jej ofiarną (zawsze napiecie kołaczy i ugotuje na imprezy, rozdaje sąsiadom własnoręcznie zrobione konfitury).

Panowie głowią się, jak by tu choć na parę dni pozbyć się Hanki. Wpadają na pomysł, by wysłać ją na urlop. Kiedy listonosz przynosi list z pomyślną wiadomością finansową, są przekonani, że nie nie stoi na przeszkodzie, aby plan zrealizować. Ale może to nie Hanka, tylko oni powinni wyjechać? – To moja pierwsza sztuka dla łomniańskiego teatru. Chciałam ją napisać dlatego, że zwykle wybieramy spośród sztuk starszych autorów. Pomyślałam, że fajnie byłoby napisać coś nowego, z naszych czasów. Sztuka jest w gwarze, ale współczesna – powiedziała Natalia Sikora przed premierą w rozmowie z „Głosem”. Dla siebie napisała rolę Hanki. – W ostatnich latach grywałam taką sąsiadkę – wścibską, która o każdym wie wszystko. I Hanka jest właśnie taka – mówiła ze śmiechem autorka scenariusza.

Natalia Sikora jest studentką ostatniego roku kierunku biologia eksperymentalna na uniwersytecie w Ołomuńcu. Przyniła, że pisanie gwarowej komedii było dla niej przyjemnym urozmaicheniem podczas pisania pracy magisterskiej. Premiera została nagrodzona gromkimi brawami. Twórcom spektaklu i aktorom podziękowała i wręczyła im kwiaty oraz upominki wójt Łomnej Dolnej Eva Sikorowa. Przed spektaklem i podczas przerw przygrywała kapela góralska „Bez wina”. Kolasa wyjaśnił, że

• Hanka (w środku) w otoczeniu sąsiadki. Więcej zdjęć na www.glos.live. Fot. DANUTA CHLUP

Spektakl wyreżyserowała Barbara Sikora. Zagrało w nim osiem osób: Natalia Sikora (Hanka), Tańa Marszałkowska (Jewka), Zdenek Mruzek (Hadam), Halina Filipkova (Hela), Roman Jakubek (Antón), Jana Borska (Mařka), Adam Szczuka (Jano) i Roman Niedoba (pocztarz Jura).

nazwa wzięła się z połączenia nazw kapel „Bezmianna” i „Nowina”, z których wywodzą się muzycy.

Kolejna okazja do obejrzenia „Hanki” będzie 3 maja w Boconowicach. (dc)

Rozpoczęły się matury pisemne

Dokończenie ze str. 1

Napisałem rozprawkę na temat, czy warto poświęcić szczęście osobiste dla pracy zawodowej. Ten temat wydawał mi się taki całkiem życiowy i całkiem prosty do ujęcia. Myślę, że poszło mi całkiem dobrze – zobaczymy, jakie będą wyniki. Myślę, że szczególnie w dzisiejszych czasach ważne jest, by zwracać większą uwagę na życie osobiste niż na pracę zawodową. Rodzice nawet na wakacjach pracują, zamiast spędzać czas z dziećmi albo poświęcając pracy zawodowej swoje zainteresowania. Trzeba o tym mówić, aby ludzie poświęcali więcej czasu sobie, swojej rodzinie, nie tylko sprawom materialnym – przekonywał Jakub Polásek. Temat zainteresował także Julię Macurę, która jest wokalistką. Do tematu podeszła rzeczowo. – Ten temat był mi chyba najbliższy, bo jestem artystką i muszę

wybrać raz pracę, raz życie osobiste. Szczęście jest bardzo ważną częścią życia, ale trzeba też myśleć o pieniądzach. Bo często w pracy, którą chcielibyśmy wykonywać, trudniej jest zarobić większą ilość pieniędzy. – Stwierdziłem, że o tym chyba napiszę najwięcej i że najprzyjemniej będzie mi się o tym pisać. Staralem się wprowadzić do pracy jakiegoś prywatnego elementu. Ogólnie jestem zadowolony – przyznał w rozmowie z „Głosem”. Prawdopodobnie najtrudniejszy, a w każdym razie najmniej popularny był temat zainspirowany słowami ks. Józefa Tischnera: „Gdy nie ma kultury, (...) człowiek traci pamięć tego, kim jest”. Należało przedstawić swoje przemyślenia związane z tematem. Wyzwanie to podjęły zaledwie dwie osoby. (dc)

Praca pisemna z języka polskiego jest obowiązkowym egzaminem szkolnej części matury. Już 7 kwietnia mamy prace pisemne z języka czeskiego – to jest państwowa część matury, a dzień później z języków obcych – to także część państwowa – podsumowała dyrektor Polskiego Gimnazjum Maria Jarnot. – Uczniowie piszą w większości z języka angielskiego, ale nie jest ich dużo, ponieważ większość posiada certyfikaty. A ci, którzy mają certyfikat minimum na poziomie B2, nie muszą pisać pracy pisemnej. Nasi uczniowie dosyć dobrze znają język angielski i wykorzystują tę możliwość. Mamy także po dwie osoby, które będą pisały z języka francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego. Matury ustne będą się odbywały w dwóch ostatnich tygodniach maja, a już na początku tego miesiąca będą testy dydaktyczne z języka czeskiego, matematyki oraz języków obcych. (dc)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

CZEŚKI CIESZYŃ

Wiosenne prace porządkowe obejmują m.in. maszynowe czyszczenie dróg oraz parkingów. Rozpoczęło się ono w ub. wtorek. Miasto przygotowało szczegółowy harmonogram prac, dostępny na stronie internetowej w sekcji Transport – Utrzymanie Dróg. O zbliżającym się sprzątaniu informują również przenośne znaki drogowe na ulicach. Nowością jest możliwość rejestracji na platformie Muniopolis i otrzymywanie powiadomień o terminach na telefon lub poczta elektroniczna. (dc)

Pompeje i neapolitańskie zabytki, poszerzając swoją wiedzę o historię i kulturę Włoch. Finansowo wsparło wycieczkę stowarzyszenie Dąbrowianie dla Przyszłości. (dc)

GNOJNIK

Władze gminy przygotowują budowę parkingu dla 53 samochodów oraz przystanków autobusowych w kierunku Trzaniec i Ligotki Kameralnej. Parking od dawna jest potrzebny, ułatwi życie osobom przyjeżdżającym samochodami na nabożeństwa do kościoła, klientom sklepu i bufetu. Gmina otrzymała ponadto wiadomość o przyznaniu dotacji z programu „Powódź”, która pokryje 95 proc. kosztów budowy nowego mostu „u Vankáta”. Stary jest w bardzo złym stanie technicznym, nadaje się do rozbiórki. (dc)

DĄBROWA

Dzieci z działającego w gminie Młodzieżowego Klubu Turystycznego „Dubinek” miały niepowtarzalną okazję wyjechać na wycieczkę do Neapolu. Wielu uczestników po raz pierwszy w życiu podróżowało samolotem. Wyjazd miał charakter edukacyjny, nastolatki wspięły się na Wezuwiusz, zwidziły (dc)

PIOSECCZNA

Gmina zakończyła remont kapitałowej remizy strażackiej. Dobudowano garaż, ocieplono elewację, przeprowadzono remont dachu, poszerzono zaplecze sanitarne, zainstalowano nowy system ogrzewania. Łączne koszty opiewają na 6,15 mln koron. Mniej więcej połowę tej kwoty pokryto z funduszy unijnych. Zainteresowani mogą obejrzeć wewnętrzną remizę oraz sprzęt używany przez strażaków podczas Dnia Otwartego w sobotę 18. bm. Ochotnicza Straż Pożarna w Pioseccznej obchodzi w tym roku 100-lecie założenia. (dc)

Dzień na ludowo i z harcerską lilijką

Część uczniów Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie przyszła we wtorek do szkoły w strojach ludowych lub mundurkach harcerskich. Okazją był Dzień Młodzieży i Kultury zorganizowany przez Parlament Uczniowski.

Danuta Chlup

Wydarzenie rozpoczęło się w sali gimnastycznej sąsiadującej z gimnazjum podstawówki. Koleżanki, kolegów i nauczycieli przywitał w imieniu Parlamentu Uczniowskiego Adrian Schenk.

Gimnazjaliści tańczą w różnych zespołach folklorystycznych działających na Zaolziu. Na inauguracji dnia projektowego zaprezentowały się trzy z nich. Zespół Pieśni i Tańca „Olza” z Czeskiego Cieszyňa przedstawił taniec wołoski, ZPT „Zaolzie” z Jablonkova cygański, ZF „Bystrzyca” tańce z Siedmiogrodu.

Oskar Starobrzański, przewodniczący Parlamentu Uczniowskiego, wyjaśnił w rozmowie z „Głosem”, dlaczego w tym roku zdecydowano się na nazwę Dzień Młodzieży i Kultury: – Chodzi nam o promowanie naszej kultury i tego, co robi młodzież w wolnym czasie. Wcześniej mieliśmy „Dzień po naszymu”, ale chcieliśmy to bardziej rozwinąć – pokazać coś nowego, dodatkowego. Mamy dzisiaj bloki, gdzie prezentują się Harcerstwo i kluby młodych, ale także promujemy naszą kulturę i folklor.

Harcerze w wodzie i na łądzie

Blok poświęcony działalności Harcerstwa Polskiego w RC i krótkiej historii śląskiego skautingu prowadziło dwoje gimnazjalistów działających w Harcerskiej Drużynie Wodnej „Opły” w Czeskim Cieszynie – Ester Višek i Jakub Polásek – oraz ich koleżanka Zuzana Roman z Drużyny Harcerskiej im. Żwirki i Wigury w Cierlicku.

Ester przybliżyła słuchaczom m.in. różnice pomiędzy umundu-

• Warsztaty dekorowania żywotków cieszyńskich. Fot. DANUTA CHLUP

rowaniem harcerskich drużyn wodnych oraz klasycznych drużyn. Najważniejsze są widoczne na pierwszy rzut oka: „wodniacy” mają mundurki granatowe, wzorowane na mundurkach marynarskich, i nie noszą chust. Jakub poświęcił uwagę różnym formom wydarzeń organizowanych przez harcerzy, takim jak biwak, obóz, spływ, trekking czy wyprawa. Wyjaśnił różnice pomiędzy nimi i przybliżył te, które są specyficzne dla drużyn wodnych. Na przykład wyprawy organizowane są podczas ferii jesiennych, trwają pięć dni, a ich celem są polskie góry. Z kolei obozy połączone ze spływem rzeki trwają nawet po dwa tygodnie i więcej.

Centralnymi wydarzeniami dla wszystkich drużyn – wodnych i innych, na których razem się spotykamy, są spotkania poobozowe oraz Dzień Myśli Braterskiej odbywający się blisko daty 22 lutego – mówił Polásek. Alicja Włosok i Tina Kożusznik przybliżyły działalność klubów młodych PZKO działających obecnie w następujących miejscowościach:

Bukowcu, Bystrzycy, Hawierzowie-Błędowicach, Cierlicku, Czeskim Cieszynie, Jablonkowie, Karwinie, Nydku, Suchej Górnej, Trzyńcu-Nieborach i Wędrzynie. Dziewczyny przygotowały dla koleżanek i kolegów quiz na temat znajomości muzyki filmowej.

Placki przy góralskiej muzyce
Bardzo żywo było w łączniku. Po całym budynku rozchodzą się zapachy pieczonych placków ziemniaczanych i „lejczków”. Do stoiska, gdzie można było je nabyć (a prócz nich także kołaczki czy kanapki), cały czas ustawiała się długa kolejka. Ci, którzy przyszli w tym dniu do szkoły w stroju ludowym lub mundurku harcerskim, otrzymali bon na darmowy placek czy też „lejczek”.

Parze z gastronomią szła muzyka: ludowe melodie grane przez kapelę „Polana” i gimnazjalistów z różnych kapel jednym zastrzały apetyt, innych podrywały do podrywania czy nawet tańca. Lecz najlepiej można było potańczyć w sali gimnastycznej. Warsztaty podstaw

tańców regionalnych prowadzili Anna Kadłubiec (kierowniczka Zespołu Regionalnego „Błędowice”) oraz Filip Tomanek.

Ze sceny do życia

W kilku salach odbywały się prelekcje zaproszonych przez Parlament Uczniowski gości. Doktor Jerzy Krzyszczeń, emerytowany wykładowca Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, miał wykład nt. „Cieszyński męski ubiór: poznajemy jego historię i wyciągamy wnioski”. Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszyńskie pojawiają się na scenach, lecz ja tu mówię o ubiorach jeszcze używanych prywatnie, na spotkaniach towarzyskich z przyjaciółmi i krewnymi. I teraz chodzi o to, jak się ubrać, aby to było harmonijne, żeby ubiór kołaczył się z historią i wyciągamy wnioski. – Obecnie ubiory cieszy

Nauczyciele solą tej ziemi

Ponad 200 nauczycieli zrzeszonych w Towarzystwie Nauczycieli Polskich w RC zjawiało się w ostatni poniedziałek marca w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie na obchodach Dnia Nauczyciela. Winszowali im m.in. konsul generalna RP w Ostrawie Anna Olszewska, Marta Kmeř, dyrektorka Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w RC i Marek Bystron, prezes Macierzy Szkolnej w RC. – Wiedzę można wyszukać, ale nauczyciela nie można zastąpić – podkreślał.

• Na widowni Teatru Cieszyńskiego zasiadło ponad 200 osób.

• Marta Kmeř wylczyła życzenia zaczynające się od każdej z liter alfabetu. Zdjęcie: EUKASZ KLIMANIEC

Łukasz Klimaniec

Spotkanie w teatrze było formą docenienia i podziękowania nauczycielom polskich szkół za ich codzienną pracę i wychowawczy trud. Na uwagę zasługuje frekwencja – o ile dwa lata temu w wydarzeniu wzięła udział setka osób, a przed rokiem ponad sto, o tyle chęć udziału w tegorocznym spotkaniu zgłosiło aż 207 osób.

Monika Pląskowa, prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC, nie kryła satysfakcji z tego powodu. Przytaczając zdanie amerykańskie-

go pisarza Matthew Quicka – „świat byłby lepszym miejscem, gdyby medale przyznawano wspaniałym nauczycielom, a nie żołnierzom, którzy zabijali wrogów na wojnie”, podkreśliła, że nikt z nauczycieli, nie oczekuje orderów, ale każdy wie, jak ważne jest zwykłe ludzkie docenienie i dobre słowo oraz poczucie, że to, co nauczyciele robią na co dzień, jest nie tylko ważne i dobre, ale ma głęboki sens.

Konsul generalna RP w Ostrawie Anna Olszewska wyznała, że takie spotkanie jest wielkim przeżyciem, szczególnie jeżeli jest naznaczone pamięcią o dobrych latach i ciekawych, barwnych spotkaniach z ludźmi. A do takich należą spotkania z

nauczycielami. Zapewniła, że urząd, który reprezentuje, zawsze będzie się doceniać i doceniane, a nie żolnierzom, którzy zabijali wrogów na wojnie”, podkreśliła, że nikt z nauczycieli, nie oczekuje orderów, ale każdy wie, jak ważne jest zwykłe ludzkie docenienie i dobre słowo oraz poczucie, że to, co nauczyciele robią na co dzień, jest nie tylko ważne i dobre, ale ma głęboki sens.

Na niekonwencjonalną formę życzeń zdecydowała się Marta Kmeř. Na scenie teatru, pokazując na kartkach litery alfabetu, wylczyła życzenia zaczynające się od każdej z nich (A – anielskiej cierpliwości, B – boskiego spokoju, C – czasu doceniania, E – energii, F – fantazji, G – gratyfikacji itp.).

Marek Bystron, prezes Macierzy Szkolnej w RC, zwracając się do nauczycieli, odwołał się natomiast do sztucznej inteligencji, która zajmuje coraz więcej miejsca w naszym życiu.

– Żyjemy w czasach, kiedy wybrany program wyszuka nam odpowiedź na konkretne pytania. Ale nadal nie potrafi uspokoić przed sprawdzianem, popatrzeć uczniowi w oczy czy dziesięciokrotnie, nawet z uśmiechem powtórzyć nowy temat – powiedział, życząc nauczycielom, żeby mimo nowych technologii zawsze pozostali najważniejszym elementem edukacji – człowiekiem. – Bo wiedzę można wyszukać, ale nauczyciela nie można zastąpić – podkreślał.

Marta Roszka, szefowa Klubu Nauczycieli Emerytów, dziękowała Zarządowi Towarzystwa Nauczycieli Polskich, że stała pamięta o emerytowanych nauczycielach i zaprasza na takie wydarzenia. – Dla nas to bardzo budujące – przyznała, wspominając, że głównym zadaniem KNE jest kontynuacja blisko stuletniej działalności. Zgromadzeni na widowni nauczyciele obejrzeli spektakl „Ożenek”, na który zaprosił ich ze sceny Bogdan Kokotek, dyrektor artystyczny Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, który – jak przypomniał – przez kilkanaście lat pracował jako nauczyciel. Po spektaklu była okazja do rozmów i spotkania przy poczęstunku w foyer teatru.

Alarmujące światełko dla nauczycieli

Jeszcze nie jest bardzo źle, ale na horyzoncie już pokazuje się czerwone światełko ostrzegawcze, które mówią nam: pracujemy teraz i przekonujemy młodych do tego zawodu, żebyśmy za kilka lat nie stanęli przed kryzysem braku nauczycieli – mówi Monika Pląskowa (na zdj.), prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC.

Jaka jest kondycja polskiego nauczycielstwa w Republice Czeskiej?

– Słowo „kondycja” jest tak szerokim słowem i zawierającym tak wiele aspektów, że trudno jednym zdaniem podsumować, jaka jest nasza kondycja. Ale dopóki są szkoły, dopóki są dzieci, dopóki są rodzice, którzy chcą posyłać swoje pociechy do placówek z polskim językiem nauczania, to jest motywacja do tego, żeby w nich być, dokształcać się i przekazywać wiedzę w miarę najlepszych możliwości i intencji oraz w poczuciu polskiej tożsamości, przygotowując młode pokolenie do wyjścia w świat.

Czy brakuje nauczycieli w polskich szkołach na Zaolziu?

– Mówiąc szczerze, od dawna drzę na samą myśl, co będzie, kiedy pokolenie nauczycieli, które dochodzi teraz do wieku emerytalnego, zakończy swoją misję. Mamy 24 szkoły podstawowe i jedną średnią. Na każdym poziomie nauczania w

naturalny sposób kadry się starzeją. A wiemy, że narybek nauczycieli, ludzi, którzy z pasją i chęcią przyszliby do tego zawodu, nie jest zbyt liczny. Mamy jeszcze chwilę na to, żeby coś zrobić w tym kierunku. Zmotywować młodych ludzi, którzy teraz wychodzą ze szkół średnich, są na progu swojej kariery zawodowej lub decydują o jej wyborze. Przekonać ich, że praca w szkole jest satysfakcjonująca, choć nie należy do lekkich, bo to zawód, który wymaga wielkiego zaangażowania. Jeszcze nie jest bardzo źle, ale na horyzoncie już pokazuje się czerwone światełko ostrzegawcze, które mówią nam: pracujemy teraz i przekonujemy młodych do tego zawodu, żebyśmy za

kilka lat nie stanęli przed kryzysem braku nauczycieli.

Na widowni czeskokieszyskiego teatru zasiadło dwieście osób. To wszyscy nauczyciele z polskich szkół?

– Oczywiście, że nie, bo nie wszyscy są zrzeszeni w Towarzystwie Nauczycieli Polskich w RC. Nikogo nie zmuszamy do tego, żeby stał się członkiem tej organizacji, ale z drugiej strony myślę, że to ważne, żeby mieć poczucie wspólnoty i być w organizacji, w której są ludzie tacy, jak my, którzy mają na co dzień podobne problemy zawodowe. Jako TNP spotykamy się, ale nie mamy na to wiele czasu, bo ten zawód jest

niezwykle absorbujący. Nieprawdą jest przekonanie, że nauczyciel bierze teczkę, laptop i o 13.00 wychodzi ze szkoły do domu. My pracujemy także wieczorami, przez weekendy, podczas wakacji i przez ferie. Tylko że większość ludzi tego po prostu nie wie i nie widzi. Praca nauczyciela to nie tylko bezpośrednia praca z dzieckiem w klasie. Większą część tego zawodu zajmują przygotowania, sprawdzanie testów, sprawdzianów itd. A to zajmuje nieraz więcej czasu niż praca z dzieckiem. Zawód nauczyciela jest trudny, wymagający, ale też niezwykle wdzięczny. Nie ma czasu na nudę. W szkole żaden dzień się nie powtórzy, nie ma dwóch podobnych poniedziałków, wtorków czy śród. Jeśli ktoś lubi pracę z dziećmi, lubi przekazywać wiedzę i umie to robić, powinien iść do tego zawodu. Chociażby z samego faktu, że na Zaolziu to zawód, który w perspektywie czasu stoi przed kryzysem.

Dlaczego tak trudno znaleźć nauczyciela do polskiej szkoły w RC?

– Oczywiście jest, że nauczyciel, który będzie pracował w naszej szkole musi być po pierwsze dwujęzyczny, musi orientować się w terminologii polskiej, jak i czeskiej, ale też musi czuć specyfikę tego regionu. Co tu dużo mówić, dzieci i młodzież w naszych szkołach różnią się od dzieci z czeskich szkół czy szkół po polskiej stronie. Po prostu jesteśmy wyjątkowi.

Zatem nie jest to takie proste, żeby przeprowadzić transfer nauczyciela, który uczy np. w Cieszynie czy w Skoczowie i zatrudnić go na Zaolziu?

– Pamiętajmy o specyfice naszych szkół. Jesteśmy placówkami osadzonymi w czeskim systemie oświaty. Dokumentacja szkoły, jej administracja, wszystko prowadzone jest w języku czeskim. Perelką i wielkim wyjątkiem jest osoba, która przychodzi z Polski i perfekcyjnie zna język czeski w mowie i piśmie. A rzadkością, a właściwie sytuacją, która się nie zdarza, jest nauczyciel z czeskojęzycznego środowiska, który zna język polski i orientuje się w polskich sprawach. To muszą być nasi ludzie, którzy przeszli całą drogę edukacyjną – skończyli polskie przedszkole, szkołę podstawową z polskim językiem nauczania. Być może poszli później do polskiego gimnazjum, ale niekoniecznie, bo polskość można kultywować w inny sposób. Niemniej jednak szkoła daje te podstawy. Niezwykle istotne jest spotkanie w niej nauczyciela, który tak bardzo natchnie ucznia, że ten człowiek już w podstawówce będzie wiedział, że w przyszłości chce uczyć. Ja miałam taką polonistkę w szkole podstawowej, która we mnie zaszczerpiła miłość do języka polskiego, do polszczyzny, do literatury, do czytania, do pisania. I właśnie o takich nauczycieli chodzi.

(klm)

Kolejna atrakcja turystyczna?

Muzeum kolejnictwa może być dobrą atrakcją turystyczną dla regionu lub miasta – powiedział PAP dr hab. Piotr Gerber, prezes zarządu Polskiego Komitetu Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego TICCIH Polska. Opowiedział również w jakiej kondycji są muzea kolejowe oraz co jest dla nich szansą, a co zagrożeniem.

Polska Agencja Prasowa

Rok 2026 został ogłoszony przez Sejm Rokiem Kolei Polskiej. W jakiej kondycji jest polskie muzealnictwo kolejowe?

– To bardzo szerokie pytanie, bo na muzealnictwo kolejowe składa się wiele różnorodnych instytucji, a czasami osób. Jeżeli chodzi o najważniejszą placówkę, czyli Centralne Muzeum Kolejowe w Warszawie, to nadal nic się nie zmienia, mimo różnych deklaracji, że będzie nowa siedziba. Skansen Taboru Kolejowego w Chabówce to kolejne miejsce, w którym mamy dużą kolekcję lokomotyw, w tym niektóre parowozy pod parą. Ze względu na to, że właścicielem jest spółka Cargo borykająca się z własnymi problemami, to też tam niewiele się dzieje. Parowozownia Wolsztyn jest po przejęciu przez samorząd wojewódzki i gminny. Wydaje się, że placówka ta rozwija się dynamicznie. Jest to ostatnie miejsce, gdzie parowozy wyjeżdżają dość regularnie wozić turystów. Jest jeszcze muzeum w Jaworzynie Śląskiej z ciekawymi eksponatami i ofertą muzealną. Jest tam dużo parowozów, ale wymagających remontu. Do tego jest kilkanaście mniejszych lub większych placówek rozszaniach po całej Polsce.

Ostatnie 25 lat to rozwój różnych form muzealnictwa albo działań wokół muzealnictwa robionych przez miłośników kolei, a więc różnego rodzaju stowarzyszenia, które próbują ratować tabor kolejowy. Różne formy – raz jest to muzeum zarejestrowane w Ministerstwie Kultury, innym razem są to różnego rodzaju kolekcje. Tej grupie zainteresowanych ochroną zabytków kolejowych jest bardzo ciężko, bo mimo tego, że środki na muzealnictwo i ochronę dziedzictwa przemysłowego od wejścia do Unii Europejskiej są dostępne, to jednak są słabo dostępne dla właśnie tych organizacji, które próbują społecznie ratować zabytki.

Społecznej energii i pasji jest dużo, tylko te inicjatywy mają ograniczony dostęp do środków przeznaczonych na ratowanie zabytków techniki. Fundusze bardziej płyną w kierunku samorządów czy państwowych instytucji. Realia pokazują, że sytuacja w muzealnictwie kolejowym jest złożona, a środki często nie docierają do tych, którzy chcieliby robić wartościowe rzeczy dla zachowania spuścizny polskiego kolejnictwa.

Patrząc z perspektywy – jest lepiej czy gorzej od tego, co było kiedyś?

– Mimo wszystko sytuacja dziś jest o wiele lepsza niż w latach 90. XX wieku. Najważniejszym postępem jest rozwinięcie różnych form społecznej ochrony zabytków, czyli stowarzyszenia, fundacje, aktywne indywidualni kolekcjonerzy. Nie ma tu spektakularnych projektów, jak chociażby w innych dziedzinach muzealnictwa technicznego, gdzie głównie z pieniędzy unijnych udało się uratować obiekty i zespoły przemysłowe. Mamy za to duży strzał w historycznej infrastrukturze kolejowej, ostatnie lokomotywnie na-

• Piotr Gerber, prezes zarządu Polskiego Komitetu Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego TICCIH Polska. Fot. ARC

Jak polskie muzealnictwo kolejowe wygląda w porównaniu do innych krajów europejskich?

– W Wielkiej Brytanii jest pod parą, czyli gotowych do jazdy, blisko 200 parowozów, które głównie w celach turystycznych poruszają się po tamtejszych torach. W Niemczech jest ich około 70. W Polsce mamy tylko kilka sprawnych parowozów. Widać, jaka dzieli nas przepaść w stosunku do innych krajów europejskich. Nawet w Czechach, kraju mniejszym od Polski, jest lepsza sytuacja. Porównując do innych krajów europejskich muzealnictwo kolejowe w Polsce nie wygląda dobrze.

Dlaczego tak jest?

– Przede wszystkim jest to spowodowane olbrzymimi kosztami utrzymania taboru kolejowego. Druga sprawa to ich remonty i naprawy. Obecnie remont generalny zaniedbanego przez lata parowozu kosztuje wiele milionów złotych. Kolejna sprawa to brak fachowców wykonawców takich remontów. Mimo że mieliśmy kiedyś kilka dużych fabryk taboru kolejowego i warsztatów remontowych, dziś nikt się już tym prawie nie zajmuje. Aby naprawić kocioł parowozu, trzeba go wysłać do Niemiec lub Czech. Kolejną trudnością jest brak fachowców, którzy potrafią obsługiwać zabytkowe parowozy i wprawiać je w ruch. Starzy kolejarze odchodzą, a mało młodych osób chce się tego uczyć. Trzeba pamiętać, że muzealnictwo kolejowe musi być związane z ruchem. To nie była fabryka, która stała w jednym miejscu, tylko pojazdy, które ciągle przemieszczały się, przewożąc towary lub ludzi. W związku z tym historyczną kolej należy prezentować w ruchu.

Na jakim etapie są działania w tej sprawie?

– Stworzono grupę „Industrial Heritage Friends” składającą się z kilkunastu europolow, wśród których są też Polacy. Obecnie oczekujemy odpowiedzi Komisji Europejskiej na pytanie, jakie Komisja przewiduje rozwiązania dla sektora muzealnictwa w okresie ograniczenia dostępu do paliw kopalnych. Po otrzymaniu tego wyjaśnienia podejmiemy kolejne kroki, m.in. przedstawiemy własne prawne rozwiązania. Zrobiliśmy badania, na razie ogólne, ale będą one pogłębione, jakie jest zapotrzebowanie na węgiel ze strony muzeów i kolekcjonerów w całej Europie. Wywnika z nich, że rocznie potrzeba od 100 do 150 tys. ton węgla wysokokalorycznego. Tu pojawia się szansa dla

Co mogłoby wpłynąć na zmianę tej sytuacji?

– Na pewno środki, które by dotarły do tych, które naprawdę mają ręce gotowe do pracy i chcieliby te parowozy i wagony remontować. Są to duże kwoty, ale wyobraźmy sobie, jaką korzyścią społeczną byłoby, gdyby rocznie dwa lub trzy parowozy wracały do życia. To byłoby już

wielkie osiągnięcie. A obecnie mamy sytuację odwrotną – coraz mniej jest ich na torach gotowych do jazdy.

Co w przyszłości może być dla szansą, a co zagrożeniem dla muzealnictwa kolejowego w Polsce?

– Szansą może być fakt, że za sprawą ciekawości i nostalgii zainteresowanie historyczną koleją rośnie. Można przejechać się starym pociągiem, jak w filmie lub w wspomnieniach dziadków. Widać to wyraźnie po wzroście ruchu turystycznego w muzeach kolejowych. Natomiast realnym zagrożeniem, które jest jeszcze dzisiaj mało brane pod uwagę, są regulacje unijne, które mówią, że od lat 40. XXI w. będą wycofane z użytku paliwa kopalne. To zatrzyma ruch kolejowy, bo do napędu parowozów potrzebny jest węgiel. Jest to również palący problem innych muzeów, m.in. motoryzacyjnych i militarnych, bo bez benzyny czy oleju napędowego motocykle, samochody, autobusy czy pojazdy wojskowe nie pojadą. Dotyczy to również muzealnictwa związanego ze statkami rzeczynymi i morskimi, napędzanymi paliwami kopalnymi oraz różnych muzeów z maszynami parowymi. Ten problem wymaga rozwiązania. W ramach organizacji skupiających muzea w całej Europie będziemy próbować wprowadzić zmiany w regulacjach unijnych, aby paliwa kopalne były dostępne po roku 2040 do napędu pojazdów zabytkowych.

Na jakim etapie są działania w tej sprawie?

– Stworzono grupę „Industrial Heritage Friends” składającą się z kilkunastu europolow, wśród których są też Polacy. Obecnie oczekujemy odpowiedzi Komisji Europejskiej na pytanie, jakie Komisja przewiduje rozwiązania dla sektora muzealnictwa w okresie ograniczenia dostępu do paliw kopalnych. Po otrzymaniu tego wyjaśnienia podejmiemy kolejne kroki, m.in. przedstawiemy własne prawne rozwiązania. Zrobiliśmy badania, na razie ogólne, ale będą one pogłębione, jakie jest zapotrzebowanie na węgiel ze strony muzeów i kolekcjonerów w całej Europie. Wywnika z nich, że rocznie potrzeba od 100 do 150 tys. ton węgla wysokokalorycznego. Tu pojawia się szansa dla

Zesłaliśmy z parowozów na budowę kolejowe. Tu pojawia się kolejny temat – jeżdżąc po Polsce można spotkać wiele ciekawych architektonicznie dawnych dworców kolejowych. Kiedyś tętniły życiem i były centralnym punktem wielu miejscowości. Dziś zabite deskami ulegają powolnemu niszczeniu. To też część historii kolei w Polsce. Jak wygląda ten aspekt dbałości o spuściznę kolejową?

– Dworce to ważne historycznie budowle. Zawsze były ciekawe architektonicznie, bo stanowiły wizytówkę miasta. Obecnie kolej remontując linie kolejowe odcina od nich stare zabytkowe dworce, a w zamian buduje małe, proste, bardziej funkcjonalne wiaty przystankowe. Stare reprezentacyjne dworce pozostawia się bez wizji i pomysłu, co z nimi zrobić. Czasami przejmują je samorządy, próbując znaleźć jakieś nowe funkcje dla nich. Nie zawsze jednak stać samorządy na takie inwestycje. Za przykład podam Jaworzynę Śląską na Dolnym Śląsku, która była kiedyś bardzo ważnym węzłem kolejowym, a tutejszy dworzec powstał już w 1843 r. W ostatnich latach udało się go uratować z pomocą presji lokalnej społeczności. Został wpisany do rejestru zabytków, ale PKP nadal nic z tym budynkiem nie robi, a on niszczeje.

Czy ustanowiony przez Sejm Rok Kolei Polskiej daje jakieś korzyści polskiemu muzealnictwu kolejowemu?

– Mam wielką nadzieję, że ten Rok Kolei będzie prawdziwym rokiem kolei, że zostanie ona pokazana jako technika, która ma ponad dwustuletnią historię. Technika, która otworzyła kiedyś ważny rozdział w historii ludzkości. Z tego co wiem, Ministerstwo Kultury w swojej strategii na najbliższe lata także ujęło za bytki kolejowe i planuje skoncentrować się na tym dziedzictwie. Polska od zeszłego roku jest w Światowym Komitecie UNESCO. To jest wielkie wyróżnienie dla nas. Zobowiązuje to władze do różnego rodzaju działań na rzecz ochrony szeroko pojętego dziedzictwa, w tym kolejowego.

Ważne jest, aby pobudzić szerokie myślenie o spuściznie kolejowej w Polsce. Mam na myśli podejmowane obecnie działania modernizacyjne linii kolejowych. Chodzi o to, aby budując nowe nie niszczyć starego. Zależy nam na tym, żeby te środki były mądrze inwestowane, żeby nie wyglądało to, jak w tej chwili – jeżeli jest zabytkowy most to trzeba go zburzyć i zbudować nowy. Ważnym jest, żeby dobrze przeanalizować, czy istniejący most nie może być naprawiony, remontowany, rewitalizowany albo w inny sposób użytkowany, ale nie zniszczone. To jest wielkie wyzwanie dla nas wszystkich, nie tylko miłośników kolei, ale również miłośników historii lokalnych.

W naszym krajoznictwie dużo jest przepięknych kolejowych przepar nad rzekami. Obecnie walczymy o uratowanie kolejowego mostu „warszawskiego” we Wrocławiu. Powstał on w XIX w. jako nitowana stalowa konstrukcja kratownicowa. Kolej chce go rozebrać i postawić tu nowy. Takich mostów jest niewiele w Polsce, można je wykorzystywać w różny sposób, do celów ruchu turystycznego czy edukacyjnych, np. ścieżek pieszych lub rowerowych, miejsc ekspozycji dla zabytkowego taboru. Dają one możliwość dobrej ekspozycji, widocznej z daleka. Niekoniecznie trzeba burozić stare.

Czy ciekawe muzeum kolejnictwa może być dobrą atrakcją turystyczną dla regionu lub miasta?

– Oczywiście, pokazują, są tam rzeczy dotyczące ruchu turystycznego. Dobrym tego przykładem jest Wolsztyn, z parowozownią znaną w całej Europie. To małe miasto żyje w dużym stopniu z turystów, którzy przyjeżdżają tu dla parowozów. Powstają hotele, restauracje, nawet klub jazzowy.

Częścią spuścizny, o której rozmawiamy, jest również kolej wąskotorowa. W jakiej kondycji jest ten dział?

– Ma się zdecydowanie lepiej niż muzealnictwo zajmujące się koleją normalnotorową. Po pierwsze, są tam zdecydowanie niższe koszty utrzymania sieci i taboru. Poza tym mają przeważnie zamknięte linie kolejowe, po których mogą się swobodnie poruszać. Łatwiej dzięki temu mogą organizować przejazdy dla turystów. Obecnie jest w Polsce czynnych około 20 linii wąskotorowych.

PIŁKARSKI SERWIS

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

BANIK OSTRAWA – SLAVIA PRAGA 0:2

Do przerwy: 0:2. **Bramki:** 23. Chorý, 32. Provd.

Ostrawa: M. Jedlička – Chaluš, Frydrych, Pojezný – Bewene, Boula (88. Šancl), Kričfaluši (66. Pira), Holzer (66. Siniawskij) – Planka (78. Mušák) – Gning, Jurečka (78. Plavšíč).

Kolejny w tym sezonie mecz o wszystko sparaliżował piłkarzy przedostatniego w tabeli Banika Ostrawa do tego stopnia, że w starciu z liderem rozgrywek nie byli w stanie strzelić gola nawet z rzutu karnego. Slavia Praga zwyciężyła w niedzielę w Ostrawie w piknikowym stylu 2:0.

Po przerwie przeznaczony na mecze barażowe mistrzostw świata 2026 w ten weekend wróciły emocje w najwyższej klasie piłkarskiej w RC. W 28. kolejce Chance Ligi drużyny Banika Ostrawa podejmowały na Miejskim Stadionie w Witkowicach lidera tabeli, Slavię Praga, w meczu, w którym wszystkie atuty były po stronie gości. Faworyt zaczął realizować swoje plany w 23. minucie – z karnego Jedličkę pewnie pokonał Chorý. Piłkarze Slavii do przerwy zdążyli jeszcze raz ukarać fatalnie spisującą się defensywę Banika – w czystej pozycji, po słabej akuracji ostrawskich stoperów celnie trafił Provd.

Komfortowe, dwubramkowe prowadzenie Slavii wpłynęło niekorzystnie na dramaturgię drugiej połowy, w której więcej było postojów, szarpanego futbolu, niż składnych akcji. Banik nie potrafił nawiązać równorzędnej walki z dobrze poukładaną środkową formacją Slavii, stąd wiele prostych strat piłek i niedokładnych dośrodkowań. O ile gra defensywy zespołu Ondřeja Smetany ponownie trąciła myśłą, o tyle ofensywnie siły Banika sporadycznie, ale jednak miały przebliski geniuszu.

Blisko zdobycia kontaktowej bramki znalazł się w drugiej połowie Gning, który z prawej strony pola karnego płaskim strzałem wycelował minimalnie obok prawego słupka bramki strzeżonej przez Markoviča. Największą okazję Banika zmarnował jednak Chaluš – jego rzut karny za zagranie ręką rywała wylapał brawurowo bramkarz Slavii.

Ostrawianie dogrywali spotkanie w dużym dołku psychicznym, zdając sobie sprawę z powagi sytuacji, w jakiej obecnie się znajdują. Mecze w strefie barażowej to już pewność, ale nad Ostrawą coraz mocniej majaczą też zmyry spadku do drugiej ligi.

SPARTA PRAGA – MFK KARWINA 2:0

Do przerwy: 1:0. **Bramki:** 43. Sonne, 67. Mercado. **Karwinia:** Neuman – Boháč (70. Chytrý), Skyba, Camara, Fleišman (83. Milíč) – Křišťan (70. Traore), Štorman – Kačor (83.

• W meczu Banika (biało-niebieskie stroje) i Slavii trzy punkty powędrowały do Pragi. Fot. FCB/Petr Kotala

Condé), Samko, Labík – Ezeh (46. Vinicius).

Karwiniacy po raz ostatni radowali się z trzech punktów w połowie grudnia 2025... To brutalna rzeczywistość, a może być jeszcze gorzej, albowiem afera korupcyjna w czeskim futbolu, w którą uwikłany jest również klub znad Olzy, może się negatywnie odbić na psychice piłkarzy. W niedzielnym, ostatnim z zaplanowanych spotkań weekendowej kolejki Chance Ligi, Sparta Praga wywiązała się z roli faworyta w sposób toporny – gospodarze wygrali, ale zanim tak się stało, sporo się namęczyło z ambitnie grającą Karwiną.

Goście zaprezentowali się w Pradze bez Emmanuela Ayaosiego i Samuela Šiguta oraz głównego trenera Marka Jarolíma, który z powodu kary nałożonej przez komisję sędziowską spotkanie oglądał z trybuny. Jego najbliższy asystent, Pavel Němec, przygotował niemniej drużynę w trudnych czasach znacielnie. Karwiniacy zwłaszcza w pierwszej połowie nawiązali równorzędną walkę z faworytem, trafili m.in. w słupek, ale efektywność była w niedzielę po stronie Sparty.

Dobrze spisujący się w całym meczu bramkarz Neuman skapitulował po raz pierwszy w 43. minucie po strzale Sonnego, w drugiej połowie wychowanek Banika Olbrachcice wylawiał piłkę z siatki w 67. minucie po pięknym uderzeniu z dystansu Mercady. Karwiniakom w końcowych minutach zabrakło sił oraz spokoju w rozgrywaniu akcji, żeby jeszcze zdramatyzować spotkanie. W przypadku napastnika Viniciusa, który kolejny raz z rzędu zagrał zbyt egoistycznie w ofensywie, można mówić również o braku wyczucia. Brazylijskiy raczej chyba nie przeczytał „Trzech Muszkieterów” Aleksandra Dumasa...

Asystent trenera, Pavel Němec, skomentował przegraną ze Spartą z podniesionym czołem. – Plany zakładały trochę inną grę, ale Sparta nie pozwoliła nam zrealizować naszych założeń – stwierdził Němec, który w końcówce spotkania wprowadził na murawę również kilku piłkarzy występujących na co dzień w barwach trzecioligowych rezerw.

W innych meczach 28. kolejki: Dukla Praga – Pardubice 0:2, Olomuniec – Ml. Bolesław 2:4, Liberec – Slovácko 2:1, Zlín – Jablonec 0:3, Pilzno – Teplice 2:2, Hradec Kr. – Bohemians 2:0. **Lokaty:** 1. Slavia Praga 67, 2. Sparta Praga 57, 3. Pilzno 49, ... 8. Karwina 33, 15. Ostrawa 22, 16. Dukla Praga 19 pkt. **W nast. kolejce:** Jablonec – Ostrawa (sob., 15.00), Karwina – Liberec (niedz., 13.00).

CHANCE LIGA NARODOWA

BANIK OSTRAWA B – FK PRZYBRAM 0:3

Do przerwy: 0:2. **Bramki:** 9. Jedlička, 22. Šmiga, 71. Málek. **Ostrawa B:** Hrubý – Nogha, Šimerský, Míček – Širotek (68. Šehić), Frydl (81. Vlňa), Holaň, Okebugwu (46. Řeháček) – Laine (60. Dvořáček) – Drozd (46. Jaroň), Škrkoň.

Rezerwy Banika zaprezentowały się tym razem na Bazalach, magia legendarnego miejsca nie pomogła jednak gospodarzom w starciu z atletycznie grającym rywalem. Mecz ustawiła szybka bramka Jedlički, która obnażyła wszystkie niedociągnięcia w planach taktycznych Banika. W barwach gospodarzy do meczu włączył się w drugiej połowie m.in. Šehić, który stracił wiosną miejsce w podstawowym składzie przewzrosłogowej drużyny. Po tym, co bośniacki piłkarz pokazał w sobotę

na Bazalach, raczej szybko nie wróci do zespołu Ondřeja Smetany...

W innych meczach 21. kolejki: Vlašim – Opawa 2:0, Jihlava – Prosečjów 1:1, Ujście n. Labą – Tábor-sko 4:0, Zbr. Brno – Chrudim 2:0, Kromierzyż – A. Brno 1:2, Slavia Praga B – Žižków 2:2, Sparta Praga B – Cz. Budziejowice 0:1. **Lokaty:** 1. Zbr. Brno 56, 2. Tábořsko 39, 3. Opawa 38 pkt, ... 8. Ostrawa B 27 pkt.

MŠFL

MFK KARWINA B – FK TRZYNIEC 0:1

Do przerwy: 0:1. **Bramka:** 41. Charles.

Karwina B: Šchovanec – Němec, Egwu (80. Fulier), Drobek – Vallo, Cađu (61. Fukala), Motyčka, Vavřík – Valošek (80. Brzóska), Konate (61. Jež), Ayaosi.

Trzyniec: Murin – Brak, Skwarczek, Krakovič – Vlachovský (60. Nguyen), Machuča (89. Dadak), Samiec, Bolf (89. Agbo) – Charles (85. Zdražil), Dedič, Omasta (60. Kowalczyk).

Obie drużyny znają się na wylot. W dodatku trener Trzynieca, Tomáš Hejdušek, w przeszłości prowadził m.in. pierwszą drużynę Karwiny, a więc zaolziańskie trzecioliigowe derby miały wybuchowy potencjał. W barwach gospodarzy pojawiło się kilku zawodników z pierwszoliigowej drużyny, obrońcy Trzynieca mieli najwięcej kłopotów z pilnowaniem zwinnego Ayaosiego pauzującego w A zespole Karwiny z powodu żółtych kartek.

W wyrównanych derbach trzy punkty wystrzelił liderowy tabeli Charles, na którego trener Hejdušek postawił od samego początku, a piłkarz odwdziczył mu się za to z

nawiązką. Trzynięczanie po piątej wygranej z rzędu umocnili się w fotelu lidera trzeciej ligi.

W innych meczach 22. kolejki: Wsecin – Frydek-Místek 2:1, Hulczyn – Hodonin 1:5, Start Brno – Hlubina 1:1, Zlín B – Slovácko B 0:4, Zbr. Brno B – Witkowice 4:1, S. Olomuniec B – Polanka 3:0, Vrchořina – Uničov 0:1, Hranice – Blansko 2:2. **Lokaty:** 1. Trzyniec 54, 2. S. Olomuniec B 45, 3. Hodonin 44, ... 15. Karwina B 21 pkt.

IV LIGA-gr. F

20. kolejka: Cz. Cieszyn – Bogumin 1:5 (21. D. Maceček – 8. Mooc, 47. Duda, 59. Váňa, 72., 75. Smílek), Hawierzów – Petřvald n. M. 2:1 (13., 50. Gajdošik – 85. Pyclik), Rymarzów – Stonawa 3:2 (36., 47. Kolisek, 45. Procházka – 34. Hejda, 42. Cileček), N. Jiczyn – Opawa B 2:0, W. Międzyrzecze – Bilowec 0:3, Zabrzeg – Wracimów 1:0, Szumperk – Břidličná 1:0, P. Polom – Frydlant n. O. 1:1. **Lokaty:** 1. Hawierzów 42, 2. Bogumin 40, 3. Bilowec 40, ... 6. Stonawa 30, 16. Cz. Cieszyn 10 pkt.

V LIGA

20. kolejka: B. Olbrachcice – Herzmannice 1:1 (25. Cileček – 21. Půda), Sl. Orłowa – Jakubczowice 1:3 (58. Volný – 10. Tuma, 19. Dluhoš, 64. Đurića), Krawarze – Koberzyce 3:1, Frensztat p. R. – Haj 0:2, M. Albrechtice – Witkowice B 4:2, St. Miasto – Karniów 0:0, Beneszów D. – Darkowiczki 1:2, Bruszperk – Wrzesina 1:2. **Lokaty:** 1. Krawarze 46, 2. Haj 38, 3. St. Miasto 36, ... 9. Olbrachcice 28, 12. Sl. Orłowa 24 pkt.

VI LIGA-gr. B

16. kolejka: Bystrzyca – Raszkowice 1:1, Cierlicko 2022 – Koprzywnica 5:2, Sucha G. – Jabłonków 1:1, L. Piotrowice – Šmitlowice 3:3, Liskowice – Ticha 5:2, Dobratice – Libhošť 1:2, Przybór – Ostrawica 4:1. **Lokaty:** 1. L. Piotrowice 33, 2. Bystrzyca 29, 3. Przybór 29 pkt.

VII LIGA-gr. C

16. kolejka: Dzieńmorowice – Nydek 4:0, Sedlischce – Žuków G. 8:1, Dobra – Sn Hawierzów 2:0, Datynie D. – Wacławowice 1:2, Wędrynia – Łąki 0:2, Luczina – Niebory 5:1. **Lokaty:** 1. Sn Hawierzów 40, 2. Dzieńmorowice 39, 3. Wacławowice 33 pkt.

VIII LIGA-Karwina

16. kolejka: Hawierzów B – Dąbrowa 3:0, V. Bogumin – Sj Pietwałd 3:2, Lutynia D. – B. Rychwałd 1:5, Cierlicko 2022 B – I. Piotrowice 2:1, G. Hawierzów – G. Będowice 2:0. **Lokaty:** 1. B. Rychwałd 33, 2. I. Piotrowice 20, 3. Wierzniowice 19 pkt.

VIII LIGA-gr. B

18. kolejka: Bukowiec – Gródek 0:1, Milíkków – Píosek 0:2, Nawisie – Mosty k. J. 4:2, Toszonowice – Gnojník 3:4. **Lokaty:** 1. Toszonowice 33, 2. Milíkków 32, 3. Píosek 30 pkt. ▲

2:0 dla Stalowników w półfinałach

W półfinałach Tipsport Ekstraligi trzeba dać z siebie wszystko, a nawet jeszcze ciut więcej. Ta hokejowa maksyma sprawdziła się w sobotni wieczór w trzynieckiej Werk Arenie, gdzie w fantastycznym, dramatycznym spektaklu Trzynięczanie pokonali Karlowe Wary 5:4. Jeszcze w 37. minucie goście prowadzili... 4:1. Stalownicy w półfinałowej serii granej do czterech zwycięstw wyszli na prowadzenie 2:0. Dziś (18.00) i jutro (18.30) atut własnego lodowiska będzie po stronie Karlowych Warów.

Janusz Bittmar

Karlowe Wary potrafią grać dynamicznie, szybko, co pokazały w obu dotychczasowych półfinałowych. Nam udało się wygrać obie konfrontacje, drugi mecz był świadectwem siły charakteru naszej drużyny – stwierdził szkoleniowiec Trzynieca Boris Žabka.

Kto liczył na łatwą przeprawę Trzynieca w drugim półfinałowym meczu z Karłowymi Warami, od razu w pierwszej tercji przecierał oczy ze zdumienia. Goście po piątkowej przegranej 1:3 szybko wzięli się w garść, odbudowali siły psychiczne i pokazali hokej na miarę półfinałów Tipsport Ekstraligi. Zanim Trzynięczanie zdążyli się odpowiednio poukładać na placu gry, przegrywali 0:1. Już w 2. minucie Mazanca pokonał Lukošik. W 13. minucie Flynn wyrównał wprawdzie na 1:1, ale reszta inauguracyjnej tercji lepiej udało się przyjeźdnym, którzy po bramkach Minarika i Redlicha schodzili na przerwę z prowadzeniem 3:1. A to jeszcze nie był koniec ofensywnego huraganu w wykonaniu hokeistów Energii.

Na wstępie drugiej tercji Mazanec wypił kielich gorzocy do dna,

• Hokeiści Trzynieca w półfinałach rozdają radość swoim kibicom. Fot. ZENON KISZA

tracąc w 27. minucie w głupi sposób czwartą bramkę. Nad Werk Areną zawisły czarne chmury, które mogli rozwiać tylko i wyłącznie sami Stalownicy. To, co wydarzyło się w pozostałych minutach drugiej tercji, przesyła do historii play offów: gospodarze przy stanie 1:4 poczuli sportową złość o tak ogromnej sile, że jeszcze w drugiej tercji zdołali wyrównać zawody, aplikując rywalowi trzy bramki w ciągu zaledwie dwóch minut. Na 2:4 ude-

rzył Nestrašil, kontaktową bramkę zdobył Cienciala, a dzieła zniszczenia w drugiej odsłonie dokonał na pięć sekund przed zejściem na przerwę efektywnym strzałem z dystansu Kundrátek.

W trzeciej tercji obie drużyny próbowały narzucić swoją wersję hokeja, z lepszym lub gorszym skutkiem. Bramki Stalowników bronili już Kacetl, który zmienił Mazanca jeszcze w połowie drugiej tercji. I bronili rewelacyjnie, pozwalając gościom

na niewiele. Prawdziwe fajerwerki zarezerwowali Stalownicy na ostatnie sekundy meczu – na 14 sekund przed końcem, kiedy wszyscy liczyli już na dogrywkę, petardę odpalił Michal Kovačič, który po rajdzie spoza bramki zaskoczył strzałem z nadgarstka Frolda, zapewniając Stalownikom drugie zwycięstwo w tej serii. We wtorek i środę półfinałowa seria grana do czterech zwycięstw zakończyli w Karlowych Warach. ▲

Między nami, trzydziestolatkami...

30-letni napastnik David Cienciala był jedną z pierwszoplanowych postaci trzynieckiej drużyny w rewelacyjnym meczu wygranym 5:4. W ostatnich sekundach drugiej tercji jego kontaktowa bramka kompletnie zmliliła rywala, który jeszcze w tej samej tercji stracił czwartego gola z kija Tomáša Kundrátko.

– Zagraliśmy niczym w transie. Mammy w zespole głównie trzydziestolatków, a więc doświadczenie było naszym dużym atutem, a my przekuliśmy je w sukces – skomentował wygrane zawody Cienciala.

Fani Stalowników m.in. na gole tego zawodnika liczą w play offach najbardziej. Cienciala właśnie w fazie pucharowej potrafi bowiem zamienić się w prawdziwego killera – podobnie zresztą jak obrońca Kundrátek. Obaj zaliczyli w sobotę świetny mecz.

2. ĆWIERCFINAŁ Pucharu EHF

KARWINA – IZVIDAČ 44:40

Do przerwy: 19:14. **Karwina:** Mokoš – Blyzniuk 7, V. Patzel 10, Žárský, Fulnek 4, Užek 7, Harabiš 7, Skalický 1, Široký 4, Křišťek, Hajko, Nantl 3, Bajer 1, Marek.

Gospodarze przegrali w karnych 10:11...

– Zabrakło nam lepszej efektywności w kluczowych momentach meczu. Już w regulaminowym czasie można było pozamiatać, ale popełnialiśmy niepotrzebne błędy techniczne – skomentował spotkanie trener Banika Michal Brůna. (jb)

Teraz Ustka!

Po trzyletniej przerwie spowodowanej przyczynami finansowymi wracają Światowe Letnie Igrzyska Polonijne – w tym roku w dniach od 25 do 30 sierpnia ponad tysiąc zawodników z ponad 40 krajów weźmie udział w sportowej rywalizacji w Ustce. Przygotowania już trwają. Porozumienie w sprawie organizacji tego wydarzenia podpisali na stadionie lekkoatletycznym przy ul. Sportowej w Ustce burmistrz tego miasta Jacek Maniszewski, starosta ślupski Paweł Lisowski oraz Tomasz Różniak, przewodniczący Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. To ważny krok w kierunku organizacji imprezy, która swoją tradycją sięga dwudziestolecia międzywojennego, reaktywowanej w wolnej Polsce przez pierwszego prezesa SWP Profesora Andrzeja Stelmachowskiego. Ostatnie letnie igrzyska odbyły się w 2023 r. na arenach sportowych w Nysie, Głuchołazach i we Wrocławiu. Igrzyska planowane na 2025 r. zostały odwołane z przyczyn niezależnych od organizatora.

– W Ustce, jeśli chodzi o sport, tak dużego wydarzenia jeszcze nie było – mówił dziennikarzem burmistrz Ustki Jacek Maniszewski. – Data nie jest przypadkowa, bo koniec sierpnia zawsze jest nieco luźniejszy pod względem ruchu turystycznego, a ta duża sportowa impreza pozwoli nam niejako sezon nieco wydłużyć – przyznał.

Tomasz Różniak podkreślił, że Ustka to przepiękny kurort, ale i miasto o wspaniałej historii. A aspekt turystyczny oraz poznananie polskiej i pomorskiej historii, lokalnej kultury, zwyczajów jest niezwykle ważny w kontekście wydarzenia organizowanego dla Polonii i Polaków z zagranicy.

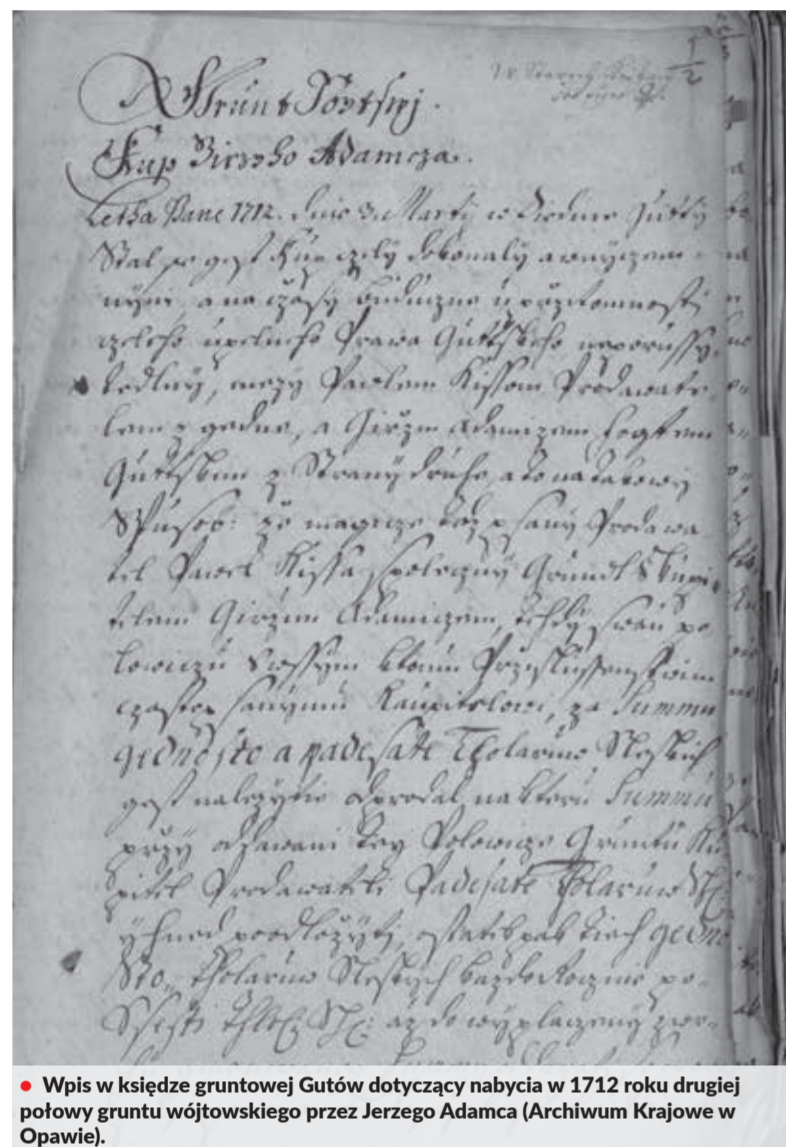
– Dlatego postanowiliśmy pokazać rodakom „miejsce nieoczywiste”, a tradycją jest, że igrzyska organizowane przez Wspólnotę Polską są lokalizowane w różnych miejscach Polski – właśnie dlatego, aby zapewnić różnorodność i dostęp do bogactwa naszej kultury – wyjaśnił Tomasz Różniak.

Rywalizacja sportowa odbywać się będzie nie tylko na stadionie, ale także na plaży i obiektach Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ustce, m.in. w nowoczesnej hali sportowej należącej do Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce. Współorganizatorem XXII Światowych Letnich Igrzysk Polonijnych jest również Powiat Ślupski.

(klm)

Michael Morys-Twarowski

• Wpis w księdze gruntowej Gutów dotyczący nabycia w 1712 roku drugiej połowy gruntu wójtowskiego przez Jerzego Adama (Archiwum Krajowe w Opatowie).

Adamcowie byli ważnym rodem w dziejach Gutów – od 1711 roku w ich rękach pozostawało dziedziczne wójtostwo.

Prawdopodobnie pierwszym odnotowanym w źródłach przedstawicielem rodu Adamców z Gutów był Adam Błażyniec, który w 1601 roku wykupił rodzinny grunt z obowiązkiem spłaty braci i sióstr. Po śmierci Adama nieruchomości wykupił w 1644 roku jego syn Jan Błażyniec. Właśnie ów Jan później występuje na kartach księgi gruntowej Gutów jako Jan Adamców.

Najprostsze wyjaśnienie zakładałoby, że jako syn Adama zaczął być określany jako „Adamców [syn]”, co jednak byłoby dość dziwne, skoro nazwisko Błażyniec całkiem dobrze odróżniało go od innych Janów zamieszkałych w tym czasie Guty. Być może „przejął” nazwisko po teściu, wtedy byłby to „Adamców [zięć]”.

Niezależnie od okoliczności, w jakich Błażyniowie stali się Adamcami, później używali konsekwentnie tego drugiego nazwiska. W 1677 roku ich grunt w Gutach wykupił Grzegorz Adamiec, syn Jana. Po śmierci Grzegorza jego żona Jadwiga sprzedała nieruchomości w 1696 roku ziemi, Adamowi Kiszokowi (może to jakaś przekreślona forma nazwiska Kiszka?). Już w 1699 roku rodzinny grunt Błażyniów/Adamców nabył Mikołaj Adamiec, prawdopodobnie syn Grzegorza. Zmarł on albo zbiegł ze swą najpóźniej w 1715 roku, kiedy Jadwiga (nosząca wtedy po drugim mężu nazwisko Kotas) sprzedała

nieruchomość swoim kolejnym właścicielom – Janowi Szkanerze i Janowi Krzemieniowi.

Właściciele wójtostwa w Gutach

Prawdopodobnie krewnymi powyższych byli Adam „Jadamcowski”, który w 1697 roku od Zuzanny, wdowy po Michale Cichym, odkupił grunt w Gutach, oraz Jerzy Adamiec (Jadamiec), protoplasta wójtowskiej linii rodu Adamców.

Wójtostwo w Gutach było dziedziczne – oznaczało, że wraz z nabyciem „gruntu wójtowskiego” (oznaczonego później numerem 6) stawało się wójtym. W 1711 roku Jerzy Adamiec wspólnie z Pawłem Kiszą nabył grunt wójtowski, a już rok później odkupił od Kisyzy jego udział. Gospodarował na tym mądrze, że w 1718 roku miał środki, aby zostać jeszcze właścicielem łąki, aby zostać jeszcze właścicielem łąki w Gutach (sprzedał ją Paweł Sabela). Zmarł między 1719 a 1725 rokiem.

Synami Jerzego byli: Jerzy (młodszy), Andrzej (żonaty od 1727 roku z Zuzanną Pochabą z Żukowa Dolnego), Adam (żonaty od 1739 roku z Marią Rucką z Gutów), Paweł [I] (żonaty od 1739 roku z Zuzanną Górną z Gutów) i Jakub (żonaty od 1743 roku z Zuzanną Bobek ze Śmiłowic). Grunt wójtowski ostatecznie wykupił Andrzej i Jakub – a po śmierci Andrzeja jedynym właścicielem w 1768 roku stał się Jakub. On też pojawia się jako wójt Gutów w urbarzu (spisie powinności) z 1770 roku.

Adamcowie

Skąd to nazwisko?

Nazwisko Adamiec zostało – jak przyjmują zgodnie językoznawcy – utworzone od imienia Adam.

Skąd ten ród?

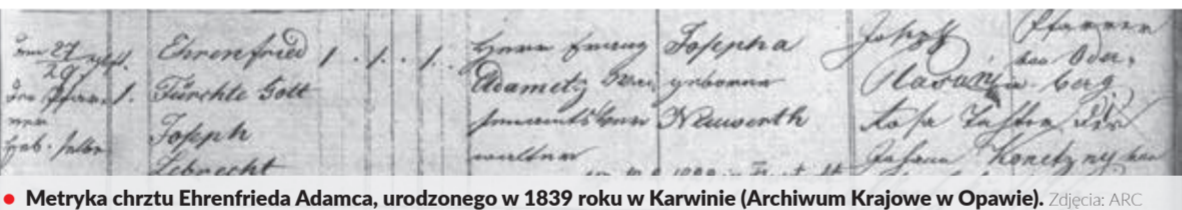
Nazwisko Adamiec – ze względu na pochodzenie od popularnego imienia – mogło ukształtować się niezależnie w różnych regionach. Przykładowo Adamcowie od XVII wieku pojawiają się w metrykach parafii św. Katarzyny w Czechowicach, czyli niejako na drugim końcu Księstwa Cieszyńskiego. Bez badań genetycznych nie sposób jednak stwierdzić, czy zaolziańscy Adamcowie są spokrewnieni ze swoimi czechowickimi imiennikami. W każdym razie można założyć, że Adamcowie z Gutów i okolic mieszkają w Księstwie Cieszyńskim od ukształtowania się nazwiska, co nastąpiło w większości przypadków prawdopodobnie w XVI wieku.

Gdzie doczytać?

• <http://przodkowiecieszyna.blogspot.com/2018/04/adamiec-genealogia.html> [materiały do genealogii rodu].

Trzanowice. († Jan Adamiec.) W niedzielę, dnia 31 lipca, pochowaliśmy na naszym cmentarzu ś. p. Jana Adamca, wymownika, który umarł w 84 roku życia. Zmarły piastował w dawniejszych latach urząd prezbitera zboru ligockiego przez 30 lat. Z nim poszło kawał przeszłości zboru w grób. Pamiętał dawne dzieje kościoła, któremu w serdecznej miłości był wierny. Grób jego niech będzie przyszłym pokoleniom na świadectwo wierności naszemu wyznaniu. Boć to w samych Trzanowicach niestety już teraz znajdują się ludzie, którzy „starą wiarą ojców swoich ledwie że nie gardzą”.

• Wspomnienie pośmiertne Jana Adamca z Trzanowic (Poseł Ewangelicki 1921 nr 33).

• Metryka chrztu Ehrenfrieda Adamca, urodzonego w 1839 roku w Karwinie (Archiwum Krajowe w Opatowie). Zdjęcia: ARC.

W księgach metrykalnych parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie odnalazłem informacje o ślubach synów Andrzeja – Jan w 1756 roku ożenił się z Anną Motyłą z Gutów, a Paweł [II] w 1762 roku poślubił Annę Szromek ze Śmiłowic.

Nie tylko Guty

Prawdopodobnie z powyższymi Adamcami spokrewnieni byli Adamcowie mieszkający w pobliskich miejscowościach – w Oldrzychowicach, w Tyrze i nieco dalej w Milikowie, gdzie w 1636 roku zagroził nabył Adam Adamiec (Adamców). Po śmierci Adama grunt ten w 1678 roku wykupił jego syn Andrzej.

Należałoby sprawdzić w księgach gruntowych, czy na początku XVIII wieku właścicielem tego gospodarstwa nie był Urban Adamiec. W każdym razie w 1728 roku w kościele ewangelickim w Cieszynie Jerzy Adamiec, zamieszkały w Tyrze, syn Urbana Adamca, zagrodnika w Milikowie, ożenił się z Anną Grygą.

Przeglądając indeksy do ksiąg metrykalnych i gruntowych w przypadku rodu Adamców należy też sprawdzić literę J, bo nazwisko

czasami zapisywano jako Jadamec (Jademetz, Jadamec itd.). Wydaje się, że ta oboczność zanikła w XIX wieku i odtąd raczej konsekwentnie zapisywano nazwisko już w wersji Adamiec – a w każdym razie było tak w większości przypadków.

Górnik z Rzeki, rolnik z Trzanowic, nauczyciel z Jaworza

Na łamach cieszyńskiej prasy z czasów austriackich udało mi się odnaleźć nieco informacji na temat przedstawicieli rodu Adamców. Jerzy Adamiec z Rzeki zginął 14 czerwca 1894 roku w katastrofie górniczej w Karwinie; miał 32 lata.

Z kolei Jan Adamiec (1837-1921), rolnik w Trzanowicach Górnych, pojawiał się na listach członków Towarzystwa Naukowej Pomocy Księstwa Cieszyńskiego i Towarzystwa Ewangelickiego Oświaty Ludowej. Przez wiele lat był prezbiterym zboru w Ligotce Kameralnej, doczekał się ładnego wspomnienia pośmiertnego na łamach „Posła Ewangelickiego”. Był żonaty od 1859 roku z Marią Niemczyk. Ich syn Paweł (1861-1914) był nauczycielem w Jaworzu i sekretarzem tamtejszej gminy.

Działacz Towarzystwa Rolniczego Księstwa Cieszyńskiego

Wątpliwe, aby z powyższymi był spokrewniony Antoni Adamiec, pod koniec XVIII wieku ekonom w Domasłowicach. Prędzej przypuszczałbym, że wywodził się z czeskich/morawskich Adamców – ze względu na mobilność personelu administracyjnego nie jest łatwo ustalić jego miejsce urodzenia.

Synem Antoniego był Franciszek, urodzony w 1796 roku. Był on ekonomem w służbie hrabiego Larischy. W 1829 roku w Frysztacie ożenił się z Józefą Neuwarth. Ich syn Erenfried (Erenfried) (ur. 1839) w spisanych po niemiecku metrykach chrztu i ślubu figuruje jako Adametz, z kolei w polskiej prasie jako Adamiec i Adamiec. Był właścicielem gruntu w Mostach koło Cieszyna, jego gospodarstwo uchodziło za wzorcowe. Udzielał się w Towarzystwie Rolniczym Księstwa Cieszyńskiego – w latach 1869 i 1870 wybierano go do wydziału (zarządu) tego stowarzyszenia. Żoną Erenfrieda Adamca była poślubiona 25 lipca 1868 roku Franciszka Rosenberg z Cieszyna.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Szkoła podstawowa zaprasza ponownie na bajkę muzyczną pt. „Co na to kury?” w wykonaniu dzieci z przedszkola i szkoły. Spektakl odbędzie się 8 kwietnia o godz. 16.00 w Domu Kultury.

▲ Kluby Kobiet i Seniora Cierlicko-Centrum, Kościelec, Stanisławice i Grodziszcz zapraszają na spotkanie klubowe 9 kwietnia o godz. 16.00 do Domu PZKO na Kościelcu.

CZ. CIESZYŃ – Cieszyński Klub Propozycji im. prof. Karola Polaka zaprasza na kwietniowe spotkanie, które odbędzie się w czwartek 9 kwietnia o godz. 17.00 w Klubie Dziupla i będzie poświęcone Wilhelmowi Przeczkowi z okazji 90. rocznicy jego urodzin oraz 20. rocznicy śmierci. O jego twórczości opowie Jana Raclavská, a o życiu Lucyna Przeczek-Waszkowa.

MISTRZOWICE – MK PZKO zaprasza 11 kwietnia o godz. 16.00 na kolejną pogawędkę w ramach cyklu „Mikroklimaty”, tym razem w klimacie teatralnym. Gośćmi spotkania będą Jana Špaňur, Jan Przywara, Jan Szymik i Jacek Rybicki. Zapraszamy do szkoły w Mistrzowicach 44, wstęp – wolne datki.

OSTRAWA – Stolik Polski zaprasza w środę 8 kwietnia o godz. 17.00 do Muzeum Ostrawskiego na spotkanie pt. „Górnicyz stan, czyli z archiwum Karola Pięczy”. Program z udziałem Karola Suszki (recytacja) oraz Beaty Kantor (śpiew) przygotowuje Stanisław Gawlik.

PTTS „BŚ” – 11 kwietnia pociągiem i autobusem wyruszymy z Martą Fierla (tel. 773 759 997) do Vrátnéj Doliny, a stąd kolejną linową lub na piechotę w kierunku Chlebu, Veľkého Krivánia i pod Poľudňový Grúň. Według pogody można różnie kombinować trasy patrz www.ptts-beskidslaski.cz. Raczkli (nesmeky) niezbędne! Dojazd: pociągami popiesznym Kyjauzd do Żyliny; z Karwiny o 6.10, z Cz. Cieszyna o 6.26, z Trzyńca-Centrum o 6.33. Dalej z Żyliny autobusem o godz. 8.00 do Vrátnéj.

▲ 15 kwietnia zapraszamy na spacer z Bystrzycy-Pasiek na Filipkę (około 4 km). Przenieśmy się 40-50 lat wstecz i ubierzmy się na spacer wiosenny w typowe elementy retro górskich wędrowców. Na Filipkę wybierzemy najbardziej retro turystę (dozwdziana jest retro nagroda!). Przejazd do Bystrzycy-Pasiek: pociągami z Cz. Cieszyna o 9.18 do Bystrzycy, z Bystrzycy autobusem o 9.45 do Pasiek (przystanek końcowy). Prowadzą: Wanda Wiglasz (tel. 604 949 481 – sprawy organizacyjne), Wanda Michalko (tel. 734 393 755 – od retro zabawy). Zejście z Filipki trasami dowolnymi. Będzie wiosennie, wesoło, barwnie i niepowtarzalnie.

RODZINA KATYŃSKA W RC – Zarząd zaprasza 13 kwietnia o godz. 10.00 pod tablicę katyńską na Konteszyńcu, gdzie rozpoczniemy uroczyste obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, które patronatem honorowym objęła konsul generalna Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie,

WSPOMNIENIA

6 kwietnia minęła trzecia rocznica śmierci

śp. HALINY PASEKOVEJ
z Czeskiego Cieszyna

O chwilę wspomnień i krótką modlitwę proszą najbliżsi. GŁ-181

PODZIĘKOWANIA

Jest taka chwila, o której myślimy, która nadejdzie, ale zawsze nie w porę, zawsze za wcześnie...

Serdecznie dziękuję za liczne przybycie przyjaciółom, znajomym, kolegom, wszystkim, którzy uczestniczyli albo w myśli pożegnali dnia 23 marca 2026, na ostatniej drodze, mojego Ukochanego

ZBYSZKA ŚMIEJĘ

Dziękuję pani Kubienowej za przeprowadzenie ceremonii pogrzebowej, a wszystkim w imieniu rodziny za słowa współczucia i wsparcia w trudnych chwilach. Partnerka Janka.

Ludzie, których kochamy, zostają na zawsze, zostawili ślady w naszych sercach. GŁ-176

ZAPISY

CZ. CIESZYŃ – Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole zaprasza na zapisy do przedszkoli 8 i 9 kwietnia. Przedszkola przy ul. Moskiewskiej, Grabińskiej i Akacjowej w godz. 10.00-13.00 i 14.30-15.30, przedszkole przy ul. Polnej w godz. 10.00-11.30 i 15.30-16.30. Informacje dostępne na <https://www.zsptesin.cz/aktualnosc/zapisy-do-przedszkoli-na-rok-20262027>.

OFERTY

ZG MACIERZY SZKOLNEJ w RC oferuje do sprzedaży budynek byłej polskiej szkoły na Bagińcu. Wszelkie informacje o sprzedaży dostępne są na www.macierz.cz. GŁ-180

ŚCINANIE DRZEZ alpinistycznie. Tel. +48 513 702 642. GŁ-172

USUWANIE, frezowanie pni. Tel. +48 513 702 642. GŁ-173

USŁUGI – SPULCHNIANIE ziemi kultywatore. Tel. +48 513 702 642. GŁ-174

PROFESJONALNE CZYSZCZENIE-MALOWANIE dachów i elewacji wszystkich rodzajów. Tel. 776 051 335, 608 544 982. www.nater-strech.cz. GŁ-172

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

INFORMATOR

NEKROLOGI

Trudno zapomnieć o kimś, kto dał nam tak wiele do zapamiętania.

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 30 marca 2026 zmarła w wieku 85 lat nasza Kochana Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Zwagierka i Ciocia

śp. IRENA BIZIONIOWA

z domu Faja, zamieszkała w Karwinie-Mizerowie Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 8 kwietnia 2026 o godz. 11.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie-Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina. RK-021

Wyrazy głębokiego współczucia najbliższej rodzinie z powodu śmierci

śp. IRENY BIZOŃ

składa w imieniu pracowników nowomiejskiej i fryszackiej szkoły podstawowej Dyrekcja Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Karwinie-Frysztacie. GŁ-179

Wyrazy współczucia i głębokiego żalu naszemu Koleździe Andrzejowi Bizoniowi z powodu śmierci

MAMY

składają Orły Zaolzia. RK-022

Panu Andrzejowi Bizoniowi wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MAMY

składają Anna Olszewska, Konsul Generalna RP w Ostrawie oraz pracownicy Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. GŁ-182

REKLAMA

ZAPISY OTWARTE

ZAPISY DO NASZYCH PRZEDSZKOLI

ZAPRASZAMY

08. - 09.04.2026

Informacje w przedszkolach oraz na: www.zsptesin.cz

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

PROGRAM TV

WTOREK 7 KWIECIEŃ

TVP 1

6.25 Akacja 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół u bliska **8.00** Serwis Info **8.30** Zaraz wracam 2 (s.) **9.05** Ranczo 10 (s.) **10.05** Komisarz Alex (s.) **11.05** Ojciec Mateusz 9 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedyńce. Przerazająca tajemnica kwiatów **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówki (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA: Real Madryt CF - Bayern Monachium **23.20** Sabrina (komedia romantyczna).

TVP 2

6.25 Przysłań nad Biblią. Jakub i Ezaw **6.35** Przysłań nad Biblią. Lea i Rachela **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Rosół polski (mag.) **12.15** Którędy po sztukę. Teodor Axentowicz **12.20** Którędy po sztukę. Jan Matejko - Unia Lubelska (mag.) **12.30** Program publicystyczny **12.40** Pesach - cztery kielichy wolności **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.25** Magazyn Ekspresu Reporterów

23.25 Mł (komedia)

Komedia złożona z groteskowych epizodów ukazujących rozpad PRL-owskiego systemu. Liczne sceny z barów mlecznych, urzędów i sklepów ujawniają absurd codziennej egzystencji Polaków...

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Łódź **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Radzionków **12.35** Kuchenne rewolucje. Warszawa **13.40** Ukryta prawda (s.) **15.45** Młode gliny (s.) **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywy (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** The Floor (teleturniej) **21.30** Skok na głęboką wodę (pr. rozr.) **22.40** Kuba Wojewódzki (talk-show) **23.40** Superwizjer (mag.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Milionerzy (teleturniej) **20.30** Farma (reality show) **21.30** Ninja vs Ninja (reality show) **23.30** Obcy kontra Predator (horror SF).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Hotel na wybrzeżu (s.) **9.50** Obiektyw **10.30** Spostrzeżenia z zagranicy **10.40** Hercule Poirot (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Buleczki z rana **14.30** Chwila dla piosenki **14.45** Dylematy kucharza Svatopluka (s.) **15.55** Hotel na wybrzeżu (s.) **16.45** Podróż po nowozelandzkim Canterbury **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **21.00** Żandarmskie humoreski (s.) **22.45** Granica miłości (film) **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **9.20** Cudowna planeta **10.15** Sisi: zamach na cesarową **11.05** Podróż po Jeziorze Genewskim **11.30** Spostrzeżenia z zagranicy **11.40** Anatomia ukrzyżowania **12.35** Piękne zakątki Ameryki **13.20** Telewizyjny klub na rowerze po Czechach **13.30** Królowe starożytnego Egiptu **14.25** Ikony XX wieku **15.10** Patagonia - życie na końcu świata **15.55** Starożytnie budowle **16.45** Australia z lotu ptaka **17.40** Australia, od Sydney po Melbourne **18.30** Terapia (s.)

19.00 Magazyn chrześcijański

Istotą Świąt Wielkanocnych jest poszukiwanie odpowiedzi na fundamentalne pytania ludzkości. Tym razem Katarzyna Różowa spotyka się z biskupem w Litomierzycach, aby wspólnie się nad tym zastanowić. Zaledwie kilka tygodni temu Stanisław Piłbaj dowiedział się o mianowaniu go arcybiskupem Pragi.

19.40 Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Podróż z Agathą Christie i Davidem Suchet **20.55** Pod prąd - Hugo František Salm **21.50** Lotnicze katastrofy **22.35** Młodość Wilhelma Zdobywcy **23.30** Tajemnicza jakuba **0.25** Budujemy dla klimatu.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.20** Ulica (s.) **9.25** Spece (s.) **10.30** Bracia i siostry (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.45** Zamienimy się żonami **16.55** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Bracia i siostry (s.) **21.40** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.00** Po twojej stronie **23.40** CSI Vegas (s.) **0.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.15** Ognisty kurczak (s.) **10.35** Gliniarz (s.) **11.50** Agenci NCIS (s.) **13.40** Show Jana Krausa **14.45** Incognito **15.50** Tak jest, szefie! **17.05** Szpital 24/7 **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Polabi (s.) **21.35** 7 przypadków **20.15** Dédka **23.55** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

ŚRODA 8 KWIECIEŃ

TVP 1

6.25 Akacja 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.35** Zaraz wracam 2 (s.) **9.10** Ranczo 10 (s.) **10.10** Komisarz Alex (s.) **11.05** Ojciec Mateusz 9 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.55** Relacja z Jutrznki Paschalnej w kościele greckokatolickim **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info jest mój dom? **15.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **21.00** Żandarmskie humoreski (s.) **22.45** Granica miłości (film) **0.20** AZ kwiz.

20.30 Omnibus - szybcy i mądzy (teleturniej)

Teleturniej wiedzy, w którym celebryci mierzą się z czasem. Trzech uczestników, cztery zróżnicowane konkurencje. Liczą się wiedza, spryt i taktyka. Zwycięzca przechodzi do kolejnego odcinka. Pozostali walczą o awans. Piąta konkurencja - nowe zasady. Kto jest szybciej opanuje, wygrywa...

21.20 Pozdrowienia z Paryża **23.05** Wieczór z Mistrzem. Andrzej Wajda. Katyń (dramat historyczny).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Gwiazdorska kuchnia Ani 4 (mag.) **12.15** Rzecz Polska. Fotel 366 Józefa Chierowskiego **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.55** Peaky Blinders 6 (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Myszęcin **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Kolobrzeg **12.35** Kuchenne rewolucje. Czehowice-Dziedzice **13.40** Ukryta prawda **15.45** Młode gliny (s.) **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** The Floor (teleturniej) **21.30** Królowa przetrwania 3 (reality show) **22.55** Banksterzy (dramat).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Milionerzy (teleturniej) **20.30** Farma (reality show) **22.45** Komediodwa środa. Stuber (komedia USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Hotel na wybrzeżu (s.) **9.55** Bananowe rybki **10.25** Josef Laufer **10.35** Opowiadaj (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Trójka w ogrodzie **14.25** Kamera na szlaku **15.00** Za kurtyną **15.55** Hotel na wybrzeżu (s.) **16.45** Podróż po północnym Alpiantanie **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.15** Opowiadaj (s.) **21.05** 13 komnata Ilony Svobodowej **21.35** Babeczki (film) **23.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **0.05** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Czar austriackich gór **9.15** Nieznane listy rodziny Windsor **10.05** O drzewach i lesie **11.00** Operacje pozorowane II wojny światowej **11.50** Ikony XX wieku **12.40** Sztuczna inteligencja i my **13.30** Królestwo natury **13.55** Złom **14.50** Twierdze **15.05** Piękne żywe zabytki **15.35** Telewizyjny klub niesłyszących **16.00** Ukryte listy **16.55** Dusze i ciała Ewy Davidowej **17.25** Piękne kraje z lotu ptaka **18.20** Historie budowli **18.30** Terapia (s.) **18.45** Znane i nieznane historie czeckich zamków i twierdz **19.20** Ziemia nieznana - świat według Thora Heyerdahla **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym

20.00 Błękitna krew - Lobkowiczowie

Motto rodu Lobkowiczów brzmi: „Jestem prochem i będę prochem” i odnosi się do jednej z gałęzi słynnego rodu, która nie używała go od XVII wieku. Serial dokumentalny o czechkiej szlachcie, która z dumą podąża za korzeniami swoich słynnych przodków.

21.00 Żółta żaba do Mongolii **21.30** I nastąpi ciemność **21.55** Zabójca (film) **23.25** Koniec wojny w kolorze **0.10** Królowe starożytnego Egiptu. **NOVA**

6.00 Śniadanie **8.25** Ulica (s.) **10.30** Bracia i siostry (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.45** Zamienimy się żonami **16.55** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ekstremalne zmiany (reality show) **22.20** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.40** CSI Vegas (s.) **0.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **8.55** Ognisty kurczak (s.) **10.25** Polabi (s.) **11.50** Agenci NCIS (s.) **13.40** Show Jana Krausa **14.45** Incognito **15.50** Tak jest, szefie! **17.05** Szpital 24/7 **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.40** Show Jana Krausa **23.55** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

CZWARTEK 9 KWIECIEŃ

TVP 1

6.20 Akacja 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary (mag.) **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam 2 (s.) **9.00** Ranczo 10 (s.) **10.00** Komisarz Alex (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 9 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.40** To się oplaca (mag.) **12.55** Natura w Jedyńce. Supermoce fluorescencji **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Omnibus - szybcy i mądzy (teleturniej) **21.20** Ojciec Mateusz 34 (s.) **22.20** Sprawa dla reportera **23.20** Himalaista z przypadku (film USA).

TVP 2

6.25 Operacja zdrowie (mag.) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie

11.40 Dzień z życia artysty. Krzysztof Ścierański (talk-show)

Cykl przedstawia jeden dzień z życia nieprzeciętnych ludzi, artystów. Jeden dzień wypełniony nie tylko rutynowymi działaniami, ale też zdarzeniem, które może stać się slińnikiem napędowym całego odcinka. Czasem może to być tworzenie obrazu, próba teatralna, wernisaż, a czasem proste czynności codzienne...

12.15 Którędy po sztukę. Bitwa pod Orszą (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Super Gary. Gotuj z Bosacką! (mag.) **21.15** Tak to leciało! Odcinek specjalny (teleturniej) **22.15** Niepewne sytuacje 3 (pr. rozr.) **22.45** Syn 2 (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Kalinowice **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku (mag.) **11.25** Kuchenne rewolucje. Zgierz **12.35** Kuchenne rewolucje. Szczecin **13.40** Ukryta prawda **15.45** Młode gliny (s.) **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.50** On Air Music Awards 2026 (koncert) **23.25** Barbie (komediodramat).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.25** Malanowski i partnerzy **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Millionerzy (teleturniej) **20.30** Farma (reality show) **21.30** Nasz nowy dom (reality show) **23.50** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Ożenek (7. godz. 19.00; 8. godz. 10.00);

SCENA BAJKA - CZ. CIESZYN: Dziwożona (7-9. godz. 10.00);

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: O myślich a lidech (9. godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Tajemnica śpiewających ptaków (7, 8, godz. 17.00); **Żywot Briana** (7, godz. 18.00); **Projek Hail Mary** (7, godz. 18.30); **Poberta** (8, godz. 9.30); **Pan Nikt kontra Putin** (8, godz. 18.00); **Ucpanej systém** (8, godz. 18.30); **Hopnięci** (9, godz. 17.00); **Panna młoda!** (9, godz. 18.00); **Zabawa w pochowanego 2** (9, godz. 19.30).

JABŁONKÓW: Marsupilami (7, godz. 17.00).

KARWINA - Centrum: Avatar. Ogień i popiół (7, godz. 17.30); **Kdyż** s zhasne (8, godz. 15.00); **Velrybi piseň** (8, godz. 17.30); **Drama** (8, godz. 19.30); **Šampion** (9, godz. 17.30); **Zabawa w pochowanego 2** (9, godz. 20.00).

KARWINA - Ex: Ucpanej systém (8, godz. 18.00).

TRZYNIEC - Kosmos: Přání k narozeninám (7, godz. 9.00); **Drzewo magii** (7, godz. 17.30); **Tanec s medvědem** (8, godz. 17.30); **Ucpanej systém** (8, godz. 20.00).

CO W STREAM-IE

Maszyna do zabijania

To połączenie wojskowej adrenaliny z mocnym sci-fi. W miejscu spokojnych manewrów elitarnego oddziału Amerykańskich Rangersów pojawia się śmiertelnie niebezpieczna, obca maszyna, która zmienia rutynowy trening w walkę o życie.

NOVA **6.00** Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Ekstremalne zmiany (reality show) **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamienimy się żonami **16.55** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Bracia i siostry (s.) **21.40** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.00** CSI: Vegas (s.) **0.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA **6.00** Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.15** Ognisty kurczak (s.) **10.35** Kole-dzy (s.) **12.00** Agenci NCIS (s.) **13.45** Show Jana Krausa **14.45** Incognito **15.50** Tak jest, szefie! **17.05** Szpital 24/7 **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Polabi (s.) **21.35** Incognito **23.50** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

POST SCRIPTUM

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1. „proca” po czesku				
2. ...rożny, karny lub wolny				
3. BMW, Opel, Audi, Fiat lub Tatra				
4. nieokreślona osoba, nieznaną człowiek.				

Wyrazy trudne lub mniej znane: KTOŚ

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1. chroni głowę rowerzysty, górnika, strażaka czy motocyklisty				
2. bohaterka opowiadań Brunona Schulza lub Adeleczka, gdy dorośnie				
3. komedia obyczajowa z 2003 roku, rozgrywająca się w autobusie komunikacji miejskiej w Warszawie				
4. aromatyczny czarny napój, cappuccino, latte macchiato lub parzona po turecku.				

Wyrazy trudne lub mniej znane: SLOOW

MINIKWADRAT MAGICZNY III

Pionowo i poziomo jednakowo:

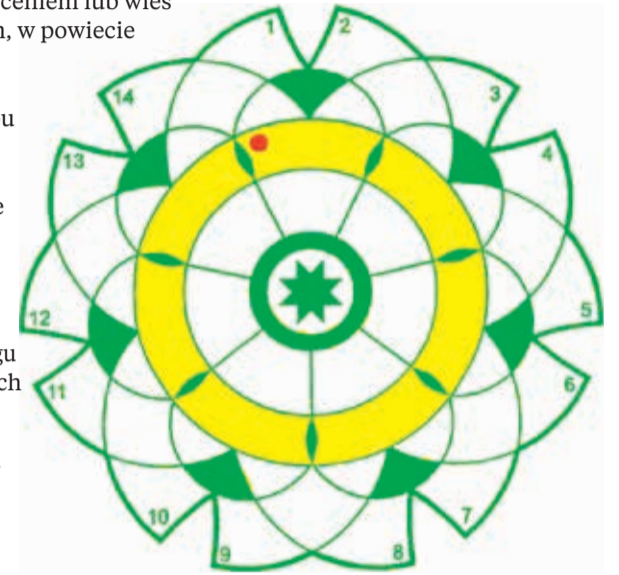
	1	2	3	4
1. drzewo bliskie Janowi z Czarnolasu				
2. sytuacja patowa, martwy punkt lub brak możliwości manewru, gdy żadna ze stron nie może wykonać korzystnego ruchu				
3. i kokosowiec, i daltylowiec lub stolica i największe miasto Balearów oraz wyspy Majorka				
4. stan w północno-wschodnich Indiach ze stolicą w Dispurze znany z planacji herbaty.				

Wyrazy trudne lub mniej znane: ASAM

ROZETKA

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w środkowo-zachodniej Polsce, w województwie wielkopolskim, siedziba powiatu i gminy. Leży na Nizinie Południowowielkopolskiej, na Wysoczyźnie Kaliskiej, około 46 km na północny zachód od Kalisza...

1. budynki, w których składało się zboże przed wymłóceniem lub wieś sołeczka w Polsce, położona w województwie śląskim, w powiecie cieszyńskim, w gminie Dębowiec
2. pustynia w północno-zachodnim Meksyku
3. droga piesza, rowerowa lub jezdna obsadzona po obu stronach drzewami albo krzewami
4. filmowy bohater z czarną maską na twarzy
5. urządzenie wykorzystujące ultradźwięki, stosowane w badaniach podwodnych
6. odpowiednio przygotowana półtusza z młodego tuczniaka
7. lewy dopływ Amazonki
8. część uprzęży służąca do kierowania koniem w zaprzęgu
9. aszurka wspinająca się po gładkich powierzchniach
10. Becker, sławny tenisista niemiecki
11. buty lekkoatlety lub szpilki jeźża
12. estrada w cyrku lub na niej występowały gladiatorzy
13. łobuz, ancymonek, mały rozrabiaka
14. imię Prus, piosenkarki.

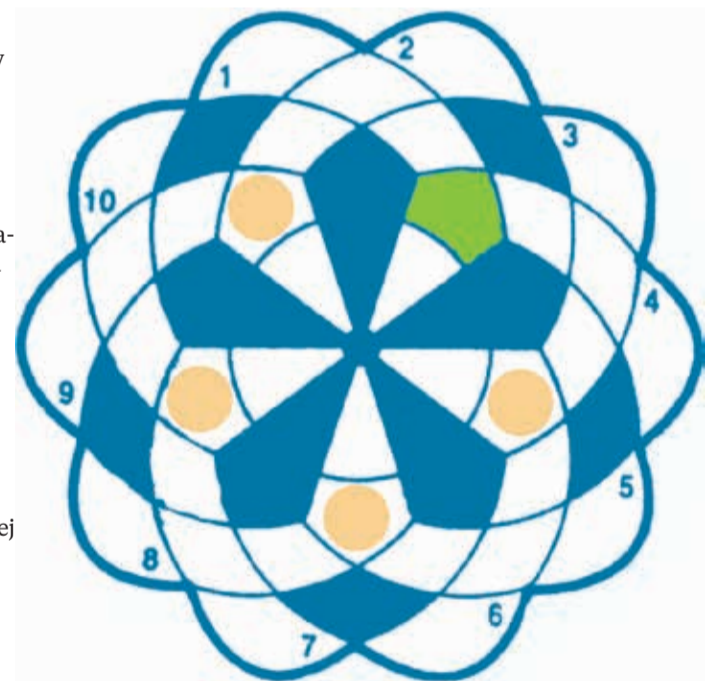

Wyrazy trudne lub mniej znane: ALTAR, BEKON, NEGRO

LOGOGRYF ŁUKOWY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta na prawach powiatu w północnej Polsce nad Zatoką Gdańską, położonego na Pobrzeżu Gdańskim, między Gdańskiem a Gdynią. Miasto to jest kurortem nadmorskim i uzdrowiskiem, a najwyższym wzniesieniem jest Góra Dostojna...

1. pseudonim artystyczny Marty Markiewicz, polskiej piosenkarki, autorki tekstów i kompozytorki
2. państwo i wyspa na Morzu Śródziemnym, ze stolicą Valletta
3. ateński mąż stanu, prawodawca i poeta
4. potocznie pieniądze, gotówka
5. Giampiero Anelli (ur. 10 sierpnia 1947 w Pawii), włoski piosenkarz. (przeboje „Piccola e fragile”, „Serenò é”)
6. grecki myśliwy beocki, ukochany Eos lub nazwa gwiazdozbioru równikowego
7. sceneria, panorama, perspektywa
8. dowcipna, pełna humoru dziewczynka z powieści Astrid Lindgren
9. trzecia pod względem długości rzeka Polski, główny, prawy dopływ Odry
10. popularne określenie kamizelki ratunkowej lub miasto w Brunei, w dystrykcie Brunei-Muara.

Wyrazy trudne lub mniej znane: KAPOK, SOLON

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 17 kwietnia 2026 r. Nagrodę z 24 marca otrzymuje **Helena Mrózkowa z Czeskiego Cieszyna**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 24 marca: RESKO
Rozwiązanie logogryfu łukowego z 24 marca: ŚWIBIE
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 24 marca: STAN, TIRY, ARES, NYSA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 24 marca: ŚWIT, WADA, IZIA, TAAL
Rozwiązanie minikwadratu magicznego III z 24 marca: KLAN, LIPA, APIS, NASA